

ОБЩИ УСЛОВИЯ

ЗА ЗАСТРАХОВАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИ КУЛТУРИ

I. ПРЕДМЕТ НА ЗАСТРАХОВКАТА

1. По тези Общи условия „Дженерали Застраховане“ АД, наричано по-нататък Застраховател, застрахова срещу платена застрахователна премия реколтата от земеделски култури, собственост на физическо или юридическо лице, наричано по-нататък Застрахован. Собствеността върху реколтата от земеделски култури може да произтича от право на собственост на Застрахования върху земята или от договор, по силата на който същият е арендатор, наемател или ползвател на земята.

2. По тези Общи условия не се застраховат:

2.1. трайни насаждения като основни средства за производство, естествени ливади, изкуствени пасища, ползащитни горски пояси, насаждения за укрепителни и мелиоративни мероприятия, посеви за зелено торене;

2.2. гори, горски и декоративни разсадници;

2.3. невлезли в експлоатация (неплододаващи и недаващи цвят) трайни насаждения – застраховат се по Специални условия;

2.4. култури в опитни полета за научна и експериментална цел;

2.5. култури, отглеждането на които в Република България е забранено.

II. ДЕФИНИЦИИ

3. За целите на застраховката изброените по-долу думи и изрази имат следното значение:

Застрахован – физическо или юридическо лице, чиито имуществени блага са предмет на застрахователна защита по договора за застраховка на земеделски култури.

Застраховач - физическо или юридическо лице, което сключва договора за застраховка в защита на имуществените блага на Застрахования. Застраховачият има всички задължения по договора за застраховка, а правото да получи обезщетение при настъпване на застрахователно събитие принадлежи на Застрахования. Застраховачият може да бъде и застрахован или трето ползващо се лице.

Трето ползващо се лице – друго лице, посочено в застрахователната полица като имащо право да получи пълния размер или част от застрахователното обезщетение.

Застрахователна премия - сумата, която Застраховачият заплаща на Застрахователя и срещу която Застрахователят покрива договорените по полицата рискове.

Стопанска година - периодът, в течение на който се отглежда културата - обозначава се чрез календарната година, през която обичайно се прибира реколтата от културата.

Процент на вредата – намаляването на добива, настъпило поради увреждане на културата от покрит риск, изразено в процент.

Презасяване - да се презасее (подсее) или презасади (подсади) увредена от покрит риск култура.

Възможно презасяване означава, че оставащият период за развитие на заместващата култура се счита за достатъчен тя да достигне необходимата за прибирането ѝ зрелост.

Заместваща култура - културата, с която е била презасята увредена култура съгласно т. 48 от тези Общи условия.

Полягане на посевите – поваляне на растения под натиска на буря и/или проливен дъжд, при което стъблата се огъват, прегъват или пречупват.

III. ПОКРИТИ РИСКОВЕ

4. Застрахователят обезщетява Застрахования за преките му количествени вреди, настъпили при проявление на следните рискове:

4.1. **Градушка** – атмосферен валеж във вид на различни по форма и размер ледени зърна.

Покриват се преките количествени вреди от механично увреждане (нараняване, разкъсване, пречупване, оронване и откъсване) на растения и реколта.

4.2. **Буря** - вятър със скорост над 15 м/сек. За целите на застраховката към бурята са отнасят също вихрушката - въртливо движение на въздуха около вертикална ос и смерчът - спускащ се от облаците фуниеобразен вихър.

Покриват се преките количествени вреди от механично увреждане (изкореняване, нараняване, разкъсване, пречупване, оронване и откъсване) на растения и реколта. Покриват се също и преките количествени вреди, настъпили в резултат на:

а) прякото механично увреждане на растенията от пясък и други твърди частици, които бурята носи;

б) отвяване и засипване (затрупване) на растения и реколта;

4.3. **Проливен дъжд** - валеж, надвишаващ посочените по-долу стойности:

Време (минути)	Валеж (l/m ²)	Време (часове)	Валеж (l/m ²)
5	2.50	1	12.00
10	3.80	2	18.00
15	5.00	3	22.50
20	6.00	4	27.00
25	7.00	12	45.00
30	8.00	24	60.00
35	9.00		
40	9.60		
45	10.25		
50	11.00		

Покриват се преките количествени механични вреди, причинени от затрупване на растения и реколта с наноси (от почва и/или растителни остатъци) или от загиване на растения поради изравяне на кореновата им система.

4.4. **Проливен дъжд „Плюс“**. При зеленчукови култури и тютюн, освен посочените в т. 4.3 вреди, срещу платена допълнителна застрахователна премия се покриват и преките количествени вреди от загиване на растения и плодове поради продължително застояване на вода на повърхността на почвата.

4.5. **Пожар** - горене, съпроводено с излъчване на топлина и светлина, възникнало или излязло извън определените желани граници и което е в състояние да се разпространява чрез собствена енергия.

Покриват се преките вреди от изгаряне, обгаряне, овъгляване, опушване и замърсяване, както и допълнителните вреди от отпъкване, изронване и унищожаване на растения и реколта в резултат на предприети мерки за ограничаване разпространението на пожара.

4.6. **Осланяване** - измръзване на растения и реколта вследствие на кратковременно понижаване на температурата на въздуха под 0°C през нощта тогава, когато средноденоношните температури вече (през пролетта) или още (през есента) се задържат над 0°C.

Покриват се преките количествени вреди от късни пролетни (след 00:00 часа на 20 април) и ранни есенни (до 24:00 часа на 10 октомври) слани.

4.7. **Наводнение** - заливане на обикновено суха обработваема земя от големи количества водни маси поради тяхното преливане извън обичайните предели на естествени и изкуствени водоизточници. Предизвиква се от бързо топене на големи снежни маси, проливни дъждове, валежи с голяма продължителност, натрупване на ледени баражи в реките и др.

При наводнение се покриват:

а) количествените вреди от прякото механично действие на водата и носените от нея твърди частици, настъпили поради нараняване, изравяне, извличане и затлачване на растения и реколта;

б) преките вреди от загиване на растения поради продължително застояване на вода на повърхността на почвата;

в) загубите, претърпени от унищожаването на растения и реколта вследствие на предприети мерки за ограничаване разпространението на наводнението.

4.8. **Киша** при зимни житни култури и рапица - продължително застояване на вода на повърхността на почвата като последица от дълготрайни или проливни дъждове, топене на снегове, излизане на подпочвени води, разливане на реки и др. При киша растенията се увреждат или загиват от липса или недостиг на кислород и интензивно изразходване на резервните хранителни вещества за поддържане на живота в анаеробни условия.

4.9. **Измръзване** на зимни житни култури и рапица - загиване на растения под действието на ниски температури през зимния сезон.

4.10. **Изтегляне** на зимни житни култури и рапица - загиване на растения поради изтласкване и/или прекъсване на кореновата им система в резултат от вертикални движения на почвената повърхност при резки колебания на температурата през денонощието.

5. При оранжерии (стъклени или покрити със стабилизирани армирано фолио), снабдени с технически системи за отопление, допълнително се покриват и следните косвени вреди от градушка или буря:

5.1. механично увреждане на растенията или реколтата от паднали елементи от конструкцията на оранжерията;

5.2. измръзване на растенията или реколтата при нахлуване на студен въздух поради разкриване на покрива или счупване на стъклата.

6. За отделни земеделски култури се допуска покриване на допълнителни рискове, наред с основните по т. 4 и т. 5, но след специална договореност между Застрахователя и Застрахователя.

IV. ИЗКЛЮЧЕНИЯ ОТ ПОКРИТИЕТО

7. Застрахователят не покрива вреди на Застрахования в резултат на:

7.1. понижаване на качеството на реколтата от земеделските култури, освен ако е уговорено друго;

7.2. технически неизправни напоителни и отводнителни системи и канали, неправилно напояване, технически неизправни електрически инсталации и отоплителни системи в оранжерии;

7.3. война, военна инвазия, гражданска война, военен преврат, военно положение, граждански размирици или

възбуждания, терористични актове, военни учения или други действия, имащи военен характер;

7.4. атомни и ядрени експлозии, въздействие на радиоактивни продукти и замърсявания от тях, йонизираща радиация, нарушаване установените мерки и изисквания за ядрена безопасност, довели до нарушаване на условията и лимитите за радиационно въздействие върху околната среда, съгласно действащите норми и стандарти;

7.5. земетресение, свличане или срутване на земни пластове;

7.6. физиологични заболявания и смущения в растежа и развитието на растенията, гъбни, вирусни, микоплазмени, бактериални и други болести, проявили се като следствие от настъпили след паднали проливни дъждове повишена влажност на въздуха и преовлажняване на почвата, растенията и реколтата;

7.7. влошена водопропускливост на почвата (вторично уплътнени и преовлажнени почви); плитки подпочвени води; площи, подлежащи на заблацияване (отводнени блата, коригирани корита на реки и др.), както и такива с нарушена дренажна система;

7.8. полягане на посевите, възникнало като последица от: завишаване на гъстотата на посева; небалансирано торене с азот; прекомерно високи нива на усвоим азот в почвата; неравномерно внасяне на азотната торова норма (или дози) в полето; болести - коренови и базични (паразитно полягане); повреди от насекоми;

7.9. суша, топли или студени ветрове, болести (включително и когато тяхното проявление е било провокирано от настъпване на застрахователно събитие), животни, гризачи, птици или насекоми;

7.10. третиране с препарати за химическа защита на растенията, химични замърсявания вследствие на производствени или други аварии, почвена кора, непоникване, неправилни или неизпълнени в срок агротехнически мероприятия.

V. СКЛЮЧВАНЕ НА ЗАСТРАХОВКАТА

8. Застраховката се сключва въз основа на подадено от Застрахователя Предложение за застраховане. При сключване на застраховката Застрахователят е длъжен точно и изчерпателно да отговори на всички поставени му от Застрахователя в Предложението за застраховане въпроси и да посочи обстоятелствата, които са му известни.

9. Ако Застрахователят съзнателно е обявил неточно или е премълчал обстоятелство, при наличието на което Застрахователят не би сключил договора, ако е знаел за това обстоятелство, Застрахователят може да прекрати договора в едномесечен срок от узнаване на обстоятелството. В този случай Застрахователят задържа платената част от премията и има право да иска плащането й за периода до прекратяването на договора.

10. Ако съзнателно неточно обявеното или премълчаното обстоятелство е от такъв характер, че Застрахователят би сключил договора, но при други условия, той може да поиска изменението му. Това право може да се упражни в едномесечен срок от узнаване на обстоятелството. Ако Застрахователят не приеме предложението за промяна в двуседмичен срок от получаването му, договърът се прекратява с последиците по т. 9.

11. Когато в случаите по т. 9 и т. 10 застрахователното събитие настъпи, Застрахователят може да откаже изцяло или частично плащане на застрахователно обезщетение, ако неточно обявеното или премълчаното обстоятелство е оказало въздействие за настъпването на събитието. Когато обстоятелство по т. 9 и т. 10 е оказало въздействие само за увеличаване размера на вредите, Застрахователят може да

намали обезщетението съобразно съотношението между размера на платената премия и на премията, която трябва да се плати според реалния застрахователен риск.

12. Ако при сключването на застрахователния договор обстоятелството по т. 8, изречение второ, не е било известно на страните, всяка от тях може, в двуседмичен срок от узнаването му, да предложи изменение на договора. Ако другата страна не приеме предложението в двуседмичен срок от получаването му, предложителят може да прекрати договора, за което писмено уведомява другата страна. Ако договорът бъде прекратен, Застрахователят възстановява частта от платената премия, която съответства на неизтеклия срок на застрахователния договор. При настъпване на застрахователно събитие преди изменението или прекратяването на договора, Застрахователят може да намали плащането, съобразно съотношението на размера на платената премия и на премията, която трябва да се плати според реалния застрахователен риск.

13. В Предложението за застраховане Застрахователят е длъжен да опише културите по видове, стопанско предназначение, блокове (местност и идентификатор - № на блок на земеделско стопанство) и площи.

14. Застрахователят има право да извърши оглед на предложените за застраховане култури.

15. Сключената застраховка се обективира в застрахователна полица, в която задължително се посочват покритите рискове. Настоящите Общи условия са неразделна част от застрахователната полица. При несъответствие между застрахователната полица и тези Общи условия има сила уговореното в полицата.

VI. ПЕРИОД НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНОТО ПОКРИТИЕ

16. Застрахователното покритие започва в 00:00 часа на деня, следващ плащането на застрахователната премия или на първата вноска от нея при разсрочено плащане на премията, освен ако в полицата е уговорено друго, но не по-рано от достигане на посочените в т. 17 стадии на развитие.

17. Застрахователното покритие започва не по-рано от достигане на следните стадии на развитие:

17.1. поникването - за култури, които се сеят; за картофи и цветя от луковци;

17.2. започването на вегетацията през втората и следващите години - за многогодишни фуражни култури;

17.3. разсаждането на постоянно място - за култури, които се разсаждат;

17.4. прецъфтяването и видимото образуване на плода - за овощни видове;

17.5. появяването на цветните пъпки - за розови градини;

17.6. появяването на цветоносните стъбла - за насаждения от лавандула;

17.7. образуването на цветните шишарки - за хмел;

17.8. пускането на ресите - за лозя;

17.9. появяването на пролетните леторасты - за овощни разсадници (питомници), маточници и лозови вкоренилища;

17.10. започването на цъфтежа - за ягоди, малини, културна шипка, културна къпина и черно френско грозде (касис).

18. Застрахователното покритие се прекратява с прибирането на реколтата, но не по-късно от обичайното време, когато приключва прибирането на реколтата в района, в който се отглежда културата, и не по-късно от 24:00 часа на 20 ноември на текущата стопанска година. При изброените по-долу култури край на застрахователното покритие е 24:00 часа на посочените дати:

Зони	Райони	Култури		
		ечемик	рапица	пшеница
1	Територията на цяла България, с изключение на зони 2 и 3.	10 юли	20 юли	25 юли
2	Общини: <u>В обл. Добрич:</u> Ген.Тошево, град Добрич, Добричка, Крушари, Тервел; <u>В обл. Силистра:</u> Алфатар, Дулово, Кайнарджа; <u>В обл. Разград:</u> Ветово, Завет, Исперих, Кубрат, Лозница, Разград, Самуил, Цар Калоян; <u>В обл. Шумен:</u> Венец, Каолиново, Нови Пазар, Никола Козлево, Хитрино; <u>В обл. Варна:</u> Вълчи дол; Региони с надморска височина 400-600 м.	15 юли	25 юли	31 юли
3	Области: Благодеевград, Кюстендил, Перник, град София и Софийска област; региони с надморска височина над 600 м.	20 юли	30 юли	12 август

VII. ЗАСТРАХОВАТЕЛНА СУМА

19. Застрахователната сума (лимитът на отговорност) се определя съобразно очакваните добиви и цените на продукцията. Застрахователната сума не може да надвишава действителната стойност на реколтата.

20. Застрахователната сума на декар е за главния плод, за който се отглежда културата, а за посочените по-долу култури се разпределя, както следва:

20.1. За лен и коноп:

а) за лен и коноп за семе - 100%;

б) за лен и коноп за влакно и семе, при главен продукт влакното - 70% за влакното и 30% за семето.

20.2. За люцерна и детелина за сено:

а) първи откос - 40%;

б) втори откос - 40%;

в) трети откос - 20%.

20.3. За люцерна и детелина за семе:

а) първи откос за сено - 40%;

б) втори откос за семе - 60%;

в) широкоредови посеви за семе - 100%.

20.4. За еспарзета за сено:

а) първи откос - 60%;

б) втори откос - 40%.

20.5. За останалите многогодишни фуражни култури застрахователната сума се разпределя съгл. т. 20.2. За повече от три откоса не се предоставя застрахователно покритие.

20.6. За магданоз за зелено - 4 коситби:

I - 25%; II - 25%; III - 25%; IV - 25%.

20.7. За мента:

а) само за масло - 2 откоса: I - 70%; II - 30%;

б) само за листа - 2 откоса: I - 50%; II - 50%;

в) за масло и за листа - 2 откоса: I - 60%; II - 40%;

г) мента, отглеждана и реколтирана на един откос - 100%.

20.8. За жълт мак:

а) първи откос - 60%;

б) втори откос - 40%.

20.9. За домати:

а) ранни домати на открито, реколтирани на 4 завръза:

I - 25%; II - 30%; III - 30%; IV - 15%;

б) ранни домати на открито, реколтирани на 5 завръза:

I - 20%; II - 25%; III - 25%; IV - 20%; V - 10%;

в) средноранни домати на открито, реколтирани на 6 завръза:

I - 20%; II - 25%; III - 18%; IV - 15%; V - 12%; VI - 10%;

г) средноранни домати, реколтирани на 7 завръза:

I - 15%; II - 20%; III - 20%; IV - 15%; V - 12%; VI - 10%; VII - 8%;

д) при повече от 7 завръза броят на наличните плодове и цветове от горните завръзи се разпределя поравно към по-долните завръзи;

е) ранни оранжерийни домати, засадени до 1 октомври - 18 завръза: I - 8%; II - 8%; III - 8%; IV - 5%; V - 2%; VI - 2%; VII - 2%; VIII - 4%; IX - 5%; X - 8%; XI - 5%; XII - 4%; XIII - 5%; XIV - 8%; XV - 5%; XVI - 5%; XVII - 8%; XVIII - 8%;

ж) средноранни оранжерийни домати, засадени до 1 декември - 14 завръза:

I - 3%; II - 3%; III - 5%; IV - 7%; V - 8%; VI - 5%; VII - 5%; VIII - 7%; IX - 9%; X - 10%; XI - 11%; XII - 9%; XIII - 9%; XIV - 9%;

20.10. За ориенталски тютюн: диб - 6%; I майка - 18%; II майка - 33%; III майка - 22%; ковалама - 14% и уч - 7%.

20.11. За едролитни тютюни "Вирджиния" и "Бърлей": диб - 10%, I майка - 25%; II майка - 35%; III майка - 20%; ковалама - 6% и уч - 4%.

21. По споразумение между страните по полицата, застрахователната сума на декар може да бъде намалена или увеличена, ако към момента на извършване на промяната не е настъпило застрахователно събитие.

VIII. ЗАСТРАХОВАТЕЛНА ПРЕМИЯ

22. Размерът на застрахователната премия се определя от Застрахователя в зависимост от посевната площ на културата, застрахователната сума на декар и тарифата за избухването от Застрахователния покритие от рисковете.

23. Застрахователната премия може да бъде платена еднократно или разсрочено - на две или три вноски.

24. При разсрочено плащане на застрахователната премия минималният размер на първата разсрочена вноска е 30% от дължимата премия. Останалата част от премията се плаща в срок до:

24.1. 30 юни - при житни култури и рапица;

24.2. 31 август - при всички останали култури.

25. При неплащането на разсрочена вноска от застрахователната премия в срока, уговорен в полицата, Застрахователят може да намали застрахователната сума пропорционално на платената до момента премия, да измени договора или да го прекрати след изтичането на петнадесет дни от деня, в който Застрахованият е получил писмено уведомление. Писменото уведомление се смята за връчено и застрахователната полица се прекратява автоматично, когато Застрахователят е избрал правото да прекрати договора и в полицата изрично е посочено, че договорът ще се смята за прекратен след изтичането на 15-дневния срок от датата на падежа на разсрочената вноска.

26. Ако дължимата разсрочена вноска бъде заплатена след определения за нея в полицата падеж, но преди да е изтекъл петнадесетдневният срок на уведомлението по т. 25, застраховката остава в сила при условията, при които е сключена.

27. Когато застрахователно събитие е настъпило преди застрахователната премия да е издължена изцяло, Застрахователят може да прихване неиздължената премия от застрахователното обезщетение.

28. Застрахованият има право на отстъпки от застрахователната премия: за липса на щети или за ниска квота на щетимост през предходните години, за еднократно плащане на премията и други, според приложимата тарифа на Застрахователя.

29. В случай на тотално унищожаване на културата от незастрахован (непокрит) риск, застраховката може да бъде прекратена предсрочно по реда на т. 60.2. В такъв случай застрахователната премия се преизчислява при условията на т. 61 от тези Общи условия.

IX. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА СТРАНИТЕ

30. Застрахованият/Застрахованият е длъжен:

30.1. да заплаща разсрочените вноски от премията в договорените в полицата срокове – в случаите на разсрочено плащане на застрахователната премия;

30.2. да спазва агротехническите изисквания за отглеждане на културите и да се грижи за тях с грижата на добър стопанин;

30.3. писмено да уведомява Застрахователя, незабавно след узнаването, за новонастъпили обстоятелства, за които при сключването на полицата Застрахователят писмено е поставил въпрос;

30.4. да допуска Застрахователя да извършва проверки и да изпълнява всички писмени предписания, дадени му от Застрахователя и от компетентните органи за отстраняване на източниците на опасност за причиняване на вреди;

30.5. да спазва правилата и нормите за пожарна безопасност при извършване на дейности в земеделските земи.

31. При настъпване на застрахователно събитие Застрахованият/Застрахованият е длъжен:

31.1. в срок до пет работни дни от настъпването писмено да уведоми Застрахователя за събитието, а за вреди от измръзване и изтегляне – в срок до 25 март;

31.2. да изпълни грижливо всички агротехнически мероприятия, които състоянието на културата изисква;

31.3. да вземе необходимите мерки за опазване на увредените култури, намаляване на загубите и оползотворяване на годната продукция;

31.4. да не допуска и не извършва действия или бездействия, които водят до увеличаване на размера на вредите;

31.5. да не презасява, както и да не прибира реколтата от увредените блокове преди Застрахователят да е оценил вредите, освен в случаите по т. 44 от тези Общи условия;

31.6. да осигури на Застрахователя пълен достъп до увредените култури за извършване на оценка на вредите;

31.7. да представи изискваните от Застрахователя доказателства, свързани с установяване на събитието и размера на вредите;

31.8. при извършена предварителна оценка на вредите по т. 37 – писмено да уведоми Застрахователя за датата, на която се очаква да започне прибирането на реколтата от увредената култура, с цел своевременно извършване на окончателната оценка по реда на т. 39 от тези Общи условия. Уведомлението се подава в седемдневен срок очакваното начало на прибиране на реколтата.

32. При подадено уведомление по т. 31.1 и заявена претенция за обезщетение, Застрахователят е длъжен:

32.1. да образува ликвидационна преписка и да уведоми Застрахователния/Застрахования за доказателствата, които трябва да се представят за установяване на събитието и размера на вредите;

32.2. в петдневен срок от получаването на уведомлението да извърши оценка на вредите - ако предстои презасяване или прибиране на реколтата, а в останалите случаи - в десетдневен срок;

32.3. да плати застрахователното обезщетение или мотивирано да откаже плащането му в срок до 15 работни дни от деня, в който Застрахователят / Застрахованият е изпълнил задълженията си по т. 31.6. и т. 31.7, а при извършена предварителна оценка на вредите – и след като е изпълнил задължението си по т. 31.8 от тези Общи условия.

33. Застрахователят има право:

33.1. да проверява Застрахования за спазването на задълженията му по т. 30.2, т. 31.2 и т. 31.3 от тези Общи условия;

33.2 при настъпване на застрахователно събитие да намали съответно застрахователното обезщетение при неизпълнение от Застрахования на задължението му по т. 31.4 от тези Общи условия;

33.3 да откаже плащането на застрахователно обезщетение, ако:

33.3.1. настъпването на застрахователното събитие е следствие от неизпълнение на някое от задълженията на Застрахования по т. 30.2, т. 30.4 и т. 30.5 от тези Общи условия;

33.3.2. Застрахователят/Застрахованият не е изпълнил задълженията си в сроковете по т. 31.1 с цел да попречи на Застрахователя да установи обстоятелствата, при които е настъпило събитието, или неизпълнението е направило невъзможно установяването им от Застрахователя;

33.3.3. Застрахователят/Застрахованият не е изпълнил задълженията си по т. 31.6 и т. 31.7 от тези Общи условия;

33.3.4. лицето, което има право да получи застрахователното обезщетение, умишлено е причинило застрахователното събитие;

33.3.5. Застрахователят умишлено е причинил застрахователното събитие с цел получаване на обезщетението от друго лице;

33.4. да плати застрахователното обезщетение съгласно резултатите от предварителната оценка, ако окончателната оценка не е била извършена поради неизпълнение от Застрахователя/Застрахования на задължението му т. 31.8.

Х. ОЦЕНЯВАНЕ НА ВРЕДИТЕ

34. Оценката на вредите се извършва от представител на Застрахователя. Застрахователят може да ползва вещо лице за своя сметка.

35. Размерът на вредите се определя чрез преброяване на изцяло запазените, частично увредените и напълно унищожените растения или реколта в пробни парцели с еднакви размери, разположени по начин, равномерно обхващащ увредения блок. За определяне на размера на вредите допълнително може да се използват тегловни методи. Вземат се също предвид възстановителната и/или компенсиращата способности на културата.

36. В зависимост от характера и степента на вредата, вида и фазата на развитие на културата, се извършват два вида оценки: предварителна и окончателна.

37. Предварителна оценка се извършва, когато:

37.1. увредената култура продължава своето развитие и се очаква известно нейно възстановяване и намаляване на първоначално причинената загуба;

37.2. в момента на извършване на оценката не е възможно да бъде определен точният процент на вредата.

38. Окончателна оценка се извършва, когато:

38.1. културата е тотално унищожена;

38.2. увредената култура се оценява съгласно т. 48 от тези Общи условия (за презасяване);

38.3. видът на увредената култура изисква прибиране на реколтата на части;

38.4. е възможно да бъде определен точният процент на вредата.

39. Когато е извършена предварителна оценка, на дата възможно най-близка до началото на прибиране на реколтата, се извършва окончателна оценка за определяне на действителния размер на вредата.

40. Когато, след извършена предварителна оценка, културата бъде унищожена от незастрахован (непокрит) риск, обезщетението се плаща съгласно предварителната оценка.

41. Оценката на тютюн се извършва по беритбени ръце, а застрахователното покритие е за количествени тегловни вреди над 5% спрямо цялото растение.

42. При тютюн се оценяват не повече от четири беритбени ръце. Ако под тях има необрани беритбени ръце, същите не се вземат под внимание при определяне на вредата. Всички беритбени ръце се оценяват само при едролитни тютюни, които се прибират целорастенийно в определения агротехнически срок.

43. Не се заплаща обезщетение за увредена продукция, която може да се използва в прясно или преработено състояние - за храна, сокове, пектин и др.

44. Когато културата е достигнала необходимата за прибирането ѝ зрелост, а Застрахователят не е спазил срока за извършване на оценката на вредата съгласно т. 32.2, Застрахованият може да започне прибиране на реколтата от увредените блокове, след като писмено уведоми Застрахователя. Във всеки блок със заявена вреда Застрахованият е длъжен да остави представителен образец за оценяване на вредите. За представителен образец се счита непрекъснатата ивица с неприбрана реколта, преминаваща през централната зона на блока и ориентирана по най-дългата му ос. Площта на представителния образец трябва да съставлява не по-малко от три процента от площта на блока. Културата в представителния образец трябва да бъде оставена в състоянието, в което се е намирала в момента на настъпване на събитието, при положение, че са спазени изискванията по т. 31.2 от тези Общи условия.

45. За наличието на вреди от покрит по застрахователната полица риск се съставя Ликвидационен акт. Ликвидационният акт се подписва от представител на Застрахователя и от Застрахования или от упълномощен негов представител. С подписа си Застрахованият декларира съгласието си с направените в протокола констатации, включително с направената от Застрахователя оценка на вредите. Застрахователят не може да откаже плащане на застрахователното обезщетение поради липсата на подпис на Застрахования върху ликвидационния акт.

46. Ако не е съгласен с извършената от Застрахователя оценка на вредите, Застрахованият може да поиска извършване на повторна оценка. Искане за повторна оценка може да бъде направено писмено не по-късно от 7 дни, след като на Застрахования е станал известен резултатът от първата оценка. При повторната оценка Застрахованият може да ползва вещо лице за своя сметка. Застрахованият трябва да остави културата от блока, за който се прави повторна оценка, в състоянието, в което се е намирала към момента на извършване на първоначалната оценка. При положение, че културата е достигнала необходимата за прибирането ѝ зрелост, Застрахованият може да започне или да продължи прибирането на реколтата, но е длъжен да остави представителни образци. Ако Застрахованият е поискал повторна оценка, но не е изпълнил предвиденото в предходните две изречения, повторна оценка не се

извършва, а резултатите от първата оценка стават окончателни за Застрахователя.

47. Когато има различие между първата и повторната оценки и не се постигне споразумение, страните посочват трето вещо лице - арбитър, разноските за което си поделят. Заключението на арбитъра е окончателно.

XI. ПРЕЗАСЯВАНЕ

48. Когато застрахованата култура е била увредена от покрит риск до такава степен, че е необходимо презасяване, и ако е възможно да бъде презасята със същата или с друга култура, обезщетението се определя върху процент от застрахователната сума, както следва:

48.1. за житни и многогодишни фуражни култури - 30%;

48.2. за маслодайни, окопни, варивни и влакнодайни култури, царевича, полски тикви и едногодишни фуражни култури - 20%;

48.3. за всички останали култури (тютюн, зеленчуци, бостани, кориандър, медицински растения и др.) – 15%.

49. По условията на т. 48.1, 48.2 и 48.3 се заплаща обезщетение и за увредени култури, чието презасяване не е възможно по смисъла на тези Общи условия, в следните случаи:

49.1. когато първоначалната култура е била засята след оптималните агротехнически срокове;

49.2. за заместващи култури.

50. Застрахователят може да застрахова заместващата култура срещу избрани от него рискове, които са били покрити при презасятата култура и които е допустимо да бъдат покрити при заместващата култура.

51. Застрахователната премия за заместващата култура се определя върху обезщетението за презасятата култура по действащата тарифа на Застрахователя за заместващата култура.

52. Застрахователното обезщетение за заместващата култура се изчислява върху по-ниската от двете стойности: застрахователната сума на презасятата култура или действителната стойност на реколтата от заместващата култура.

XII. ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ОБЕЗЩЕТЕНИЕ

53. Застрахователното обезщетение на декар се изчислява:

53.1. за култури, които се презасяват - по застрахователна сума на декар, умножена с процента по т. 48 от тези Общи условия;

53.2. при частично прибрана продукция преди настъпването на събитието - по застрахователна сума на декар, намалена с процента на прибраната продукция;

53.3. при вреди от покрит и от непокрит (незастрахован) риск - по застрахователна сума на декар, намалена с процента на загубата, причинена от незастрахования риск;

53.4. при вреди от покрит и от непокрит (незастрахован) риск в случаите на презасяване - по застрахователна сума на декар, която първоначално се намалява с процента на загубата от непокрития риск, след което се умножава с процента по т. 48 от тези Общи условия;

53.5. при вреди от покрит и от непокрит (незастрахован) риск, ако част от продукцията е била прибрана към деня на настъпване на събитието - по застрахователна сума на декар, която първоначално се намалява с процента на загубата от непокрития риск, а след това - с процента на прибраната продукция.

54. Ако при извършване на оценката на вредата бъде установено, че действителната стойност на реколтата е по-ниска от застрахователната сума, последната се намалява до размера на действителната стойност. Не се връща

частта от платената застрахователна премия, която съответства на разликата между застрахователната сума и действителната стойност на реколтата.

55. Застрахователното обезщетение на декар е равно на застрахователната сума на декар (каквато е според застрахователния договор, съответно след корекцията по реда на т. 53 или т. 54), умножена с процента на вредата.

56. Процентът на вредата се закръглява с точност до цяло число. Числата с дробна част, по-малка от 0.5, се закръгляват към по-малкото цяло число, а тези с дробна част, равна или по-голяма от 0.5 – към по-голямото цяло число.

57. Застрахователят не дължи застрахователно обезщетение, докато процентът на вредата не надвиши 5%.

58. Не се дължи обезщетение за блокове или за части от блокове, които са били презасети, или реколтата от които е била прибрана преди извършване на оценката на вредата, без да са оставени представителни образци, или ако са оставени такива при неспазване на някое от изискванията по т. 44 от тези Общи условия.

59. При съвместно покриване на рисковете „буря“ и „проливен дъжд“ Застрахователят заплаща обезщетение за загуби от намаляване на добива поради полягане на посеви от пшеница, ечемик и рапица.

59.1. Застрахователното покритие за загуби от полягане започва от:

59.1.1. настъпване на стадий „пълно изкласяване“ (GS 59 по скалата на Zadoks) – при пшеница и ечемик;

59.1.2. настъпване на стадий „край на цъфтежа“ (GS 69 по скалата на Zadoks) – при рапица.

59.2. Максималният размер на застрахователното обезщетение за загуби от полягане се определя по формулата:

$$MO = \left[\frac{\text{ЪП}}{180} \cdot Д \times П \times ЗС \right] \div 100, \text{ където:}$$

МО – максимален размер на застрахователното обезщетение (в лева);

ЪП – ъгъл на полягане;

Д – брой на календарните дни от датата на завеждане на претенцията при Застрахователя до:

20 юни – за ечемик; 1 юли – за рапица; 5 юли – за пшеница;

П – размер на полегалата площ (декара);

ЗС – застрахователна сума (лева на декар).

59.3. Ъгълът на полягане се измерва за горната 1/3 част от стъблото.

59.4. Не се заплаща застрахователно обезщетение, ако ъгълът на полягане е по-малък от 30 градуса.

XIII. ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ДОГОВОРА ЗА ЗАСТРАХОВКА

60. Застрахователният договор може да бъде прекратен предсрочно:

60.1. от Застрахователя - със седемдневно писмено предизвестие, отправено до Застрахователя, в следните случаи:

60.1.1. при хипотезите по т. 9 и т. 10 от тези Общи условия;

60.1.2. при неизпълнение от Застрахования на някое от задълженията му по т. 30.2, т. 30.4 и т. 30.5 от тези Общи условия само ако не е настъпило застрахователно събитие;

60.1.3. при неприемане от Застрахования на предложение от Застрахователя за изменение на сключената полица при условията на т. 12 от тези Общи условия;

60.1.4. в други случаи, предвидени в тези Общи условия, или издадени към тях Специални условия или добавъци;

60.2. от Застраховачия – чрез изпращане на писмено уведомление до Застрахователя, придружено от застрахователната полица. Договорът се прекратява от датата на получаване на уведомлението от Застрахователя.

61. При предсрочно прекратяване на застраховка, по която не са плащани обезщетения и не се дължат такива, застрахователната премия се преизчислява за изтеклия период на застрахователното покритие.

61.1. Застраховачият дължи на Застрахователя невнесената премия за изтеклия период на застрахователното покритие.

61.2. Частта от премията, която подлежи на връщане от Застрахователя на Застраховачия, се определя, като платената премия се намали с:

61.2.1. премията, дължима за изтеклия застрахователен период от дни, изчислена пропорционално, и

61.2.2. административните разходи на Застрахователя, направени до датата на прекратяването.

61.3. При преизчисляване на премията началото на периода на застрахователно покритие се определя съобразно т. 16 от Общите условия, а за негов край се приема датата, на която обичайно приключва прибирането на реколтата в района, в който се отглежда културата.

62. При предсрочно прекратяване на застраховка, по която има платени обезщетения или такива, които предстои да се платят, неиздължената премия се дължи от Застраховачия или се прихваща от застрахователното обезщетение при заплащането му.

XIV. ДАВНОСТ. ПРАВО НА РЕГРЕСЕН ИСК

63. Всички права, произтичащи от тази застраховка, се погасяват с изтичането на три години от датата на настъпване на застрахователното събитие.

64. С плащането на застрахователното обезщетение Застрахователят встъпва в правата на Застрахования до размера на изплатеното обезщетение и направените разноси за неговото определяне срещу лицата, изброени в чл. 410, ал. 1 от Кодекса за застраховането.

65. Застрахователят встъпва в правата на Застрахования срещу лице, което е възходящ, низходящ или негов съпруг, както и ако принадлежи към домакинството на Застрахования, ако същото е действало умишлено;

66. Застраховачият/Застрахованият е длъжен да съдейства на Застрахователя при упражняване на регресните му права срещу причинителя на вредата;

67. Отказът на Застрахования от правата му срещу трети лица няма сила за Застрахователя при упражняване на неговите регресни права.

XV. ОБЩИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

68. Предложението за застраховане, застрахователната полица, тези Общи условия, както и издадените към тях Специални условия и/или добавъци (ако са издадени такива), в своето цяло съдържат и съставляват договора за застраховка и са неразделни една от друга части на същия.

69. Споровете, възникнали между страните по изпълнението на застрахователния договор, се разрешават доброволно, чрез преговори, в дух на сътрудничество и в съответствие с действащото българско законодателство. При непостигане на съгласие споровете се отнасят пред компетентния български съд.

70. Ползвателят на застрахователна услуга може да подава възраженията си срещу решенията на Застрахователя директно – на адреса на управление на Застрахователя в София, или пред което и да негово представителство в страната – главна агенция, генерална агенция.

71. Заглавията на разделите по тези Общи условия са само указателни с оглед систематизацията им и само от тях не могат да се правят изводи относно наличието или липсата на право или задължение на някоя от страните, нито пък може да се извлича каквато и да било уредба на отношенията между страните по договора за застраховка, ако тези изводи не се опират на конкретна клауза или клаузи на тези Общи условия.

72. Изменения или допълнения на застрахователната полица се извършват по общо съгласие на страните. За изменението или допълнението се сключва добавък към полицата, който става неразделна част от нея.

73. Когато застраховката е в полза на трето лице, последиците от неизпълнение на задълженията на Застраховачия/Застрахования, съобразно установените за изпълнението им ред, срокове и условия, се отнасят и до третото лице. Неизпълнението от страна на сключилия застраховката на задължението за плащане на застрахователната премия има последиците по тези Общи условия и за третото ползващо се лице.

74. Настоящите Общи условия могат да бъдат изменени или заменени с нови с решение на Управителния съвет на Застрахователя. Измененията в Общите условия, съответно новите такива условия, не се прилагат за заварените застрахователни полици, освен с писменото съгласие на Застрахования.

75. За неуредените въпроси в тези Общи условия и в застрахователния договор се прилагат Кодексът за застраховането, Търговският закон и другите норми на българското законодателство.

76. Тези Общи условия са приети от Управителния съвет на „Дженерали Застраховане“ АД с решение по Протокол № 50 от 30.11.2015 г. и са изменени с решение по Протокол № 13 от 22.03.2016 г.